

Előterjesztés

Déaványa Város Önkormányzat
2009. október 29 – én
tartandó Képviselő-testületi ülésére
az önkormányzat mezőgazdasági tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

Déaványa Város Önkormányzat mezőgazdasági tevékenysége az **önként vállalt feladatai** közé tartozik. Az előterjesztés kizárólag csak a növénytermesztésre tér ki, az állattenyésztés kapcsolódik a szociális földprogramhoz, utóbbiak beszámolója külön szerepel a Képviselő-testület munkatervében.

Ezúton is szeretném hagyományaimhoz híven az előző évekhez hasonlóan részletesen bemutatni az önkormányzat mezőgazdasági tevékenységét.

Mezőgazdasági tevékenységünk alkalmazkodott - remélhetőleg a következő 5 éves időtartamra is –, alkalmazkodni fog az elnyert támogatások (AKG, KAT) kritériumaihoz, a területalapú támogatás igénybevételének feltételeihez. Ebben az évben termelésből való bevétellel nem nagyon kell számolnunk hiszen az 5 éves időtartamra vállalt kötelezettségek, vetett ugar és pillangós virágú növény (főleg lucerna) lett a vetésszerkezetbe beállítva. Ez az 5 év vonatkozásában megfelel a pályázatban meghatározott százalékos arányban vetett növénykultúráknak. Ebben a gazdálkodási évben helyszínit nem, de adminisztratív ellenőrzést kaptunk. Ez mindhárom támogatási formára érvényes (AKG, KAT, TER.ALAPÚ). Területpontosítás miatt 45.217.- Ft-ot kellett visszafizetnünk. Mindhárom esetben lényegesen szankció nélküli volt az ellenőrzés eredménye. Támogatási kérelmeink határidőre benyújtva lettek. A 2009.09.01-től induló 2014. augusztus 31-ig tartó AKG-s pályázat is határidőre benyújtásra került, melynek elbírálása az előterjesztés elkészültéig még nem történt meg. Ennek ellenére betartjuk azokat a feltételeket amelyek szükségesek, amelyek a vetésszerkezet összeállítására és lucernatermesztésre összpontosul. Ez azt jelenti, hogy közel **200ha lucerna** területtel rendelkezünk és a maradék **150ha 70%-30%** arányban oszlik meg őszi és tavaszi vetésű növények között. 2009. október 6-án érdemben döntés született géptámogatási pályázatunkban, melyet az MVH jóváhagyólag elfogadott, így a gépállományunk a testület által is ismert eszközökkel gyarapodni fog, lehetővé téve a külső szolgáltatások igénybevételének csökkentését. Természetesen növényvédelmi és egyéb agrotechnikai műveleteket igénybe kell, hogy vegyünk (Pl.: betakarítás, bálázás stb.), de ezek már lényegesen kisebb tételek lesznek. **2009. évben az előirányzott bevételünk 57.655.000.-Ft, a teljesített bevételünk 54.129.069.-Ft** ez az eredetihez képest **94%-os** teljesülés. **Kiadási oldalnál az eredeti előirányzat 38.878.500.-Ft teljesített kiadásunk 18.224.410.-Ft** ez az eredetihez viszonyítva **47%-os** teljesülést jelent. Az adatok 2009.08.31. záró állapot. Ha az előterjesztés készítéséig veszem figyelembe a tárgyévi adatokat, bevételi arányunk nem változott (kivéve a természetbeni eredményt, lucerna mag és a szója takarmány értéke), a **kiadási** oldalon **26.090.410.-Ft**, amely **67%-ot** jelent az előirányzathoz viszonyítva. Az látható és valószínűsíthető, hogyha hozzáadjuk a két természetben készleten lévő növényeket **plusz 2 millió** forinttal számolhatunk s ez az eredeti bevételi előirányzathoz képest **97%-os** teljesítést jelent. Lehetőséget látok arra - mivel más jelentős bevétel nem várható – a területalapú támogatás még ebben az évben realizálódni fog. E hó elején AKG-s képzésen vettem részt, melyen azt az információt kaptam, hogy 2009-ben AKG-s kifizetés nem lesz. A benyújtott pályázatok feldolgozás alatt vannak melynek határozat hozatalára október végén

november elején kerül sor. Ha egy picit a számszaki statisztikákat nézzük a kiadási oldalon az eredeti előirányzathoz képest körülbelül 8 millió forinttal kevesebbet fogunk költeni. Érdekességként jegyzem meg, hogy a 67%-os teljesített kiadással számolva 349,5ha területnek 1ha-ra vonatkozóan tárgyévben a kiadási oldala 74.651.-Ft/ha, ez bevétel esetében 154.876.-Ft/ha. Itt látható „nyereségként” 80.225.-Ft/ha. összeggel számolhatunk. Ez az adat persze tájékoztató jellegű hiszen még vannak hátra munkálatok, de túlzott mértékben nem fogja befolyásolni a fent említett adatokat.

I. Szervezeti tagozódása:

- állattenyésztés
- növénytermesztés

Állattenyésztés

142db vegyes korcsoportú juh állatállománnyal rendelkezünk, erre az AKG (Agrár-Környezet-gazdálkodási Célprogram) miatt van szükség az állatlétszám lefedése miatt.

1 ha gyepterület állategysége 0,2-0,5 ÁE (állategység) között kell, hogy legyen.

Vegyes korcsoportú juh esetében 1db juh 0,15 ÁE. Általunk használt gyepterület 79,42ha, amihez 15.884 ÁE szükséges minimum. (79,42ha x 0,2ÁE), így 15.884 ÁE: 0,15 ÁE/db juh = 105,89db kell, hogy az állatlétszám lefedése megtörténjen. Természetesen ráhagyással legalább 20%-30%-kal többet kell, hogy vegyünk, elhullás, kényszervágás miatt. Az állattenyésztés tartását bértartásban oldjuk meg.

Ezáltal juthatunk hozzá:

kb. 14.000.-/ha 1.112.000.- forinthez **AKG** kötelező állatlétszám

kb. 15.000.-/ha 1.191.000.- **KAT** ajánlott állatlétszám

kb. 31.000.-/ha 2.462.000.- **SAPS** terület alapú támogatás, ajánlott állatlétszám

Összesen kb. 60.000.-/ha gyepterület esetén. (Jelenleg a bérleti díj értéke 9.000.-Ft/ha)

Növénytermesztés

Szakmai irányítását én végzem. Feladatom a termelés szervezése, a szükséges adminisztratív munkák elvégzése – könyvelésen kívül -, mint pl.: gazdálkodási napló, vetésterv stb., a pályázatokban vállalt kritériumok betartása, szakmai képzéseken való részvétel, kapcsolattartás különböző szervekkel – MVH, FVM, Agrárkamara, MOSZ, GOSZ, vállalkozók stb. -, támogatások igénylése.

Az irányítónak a munkabér + járulékaik nem terhelik a mezőgazdaságot az a város- és községgazdálkodás szakfeladatán jelenik meg. Ezt az indokolja, hogy további feladatom közé tartozik a szociális földprogram irányítása – szakmai képzése, konferenciák részvétele, pályázatok együttes készítése stb. – a közfoglalkoztatás (közmunka, közhasznú, közcélú, közérdekű) „széleskörű” megvalósítása.

Könyvelését az önkormányzat gazdálkodási irodája végzi. Könyvelésük az összköltséges eljárást alkalmazza.

A gazdálkodási iroda tárgy évet néz – január 01 – december 31-ig hisz ez az az időszak, amely az önkormányzat szemszögéből figyelembe vehető.

A mezőgazdasági termelés szempontjából nem reális, hisz a gazdálkodási év szeptember 01 – augusztus 31-ig tart. Valójában ez sem lehet reális, hiszen átfedések lehetnek s vannak, késői

betakarítású növények (napraforgó, kukorica), későbbi fizetés az értékesített növények után sorolhatnám tovább.

A szellemi állomány tevékenysége közvetlenül a mezőgazdaságot pénzügyileg nem terheli.

Fizikai létszám esetében 1 fő traktoros (közalkalmazott) van alkalmazásban.

A költségek csökkentése érdekében 1 fő gépszerelő prémium években vesz részt.

A fizikai létszám munkabér + járulék + juttatásai teljes egészében a mezőgazdasági szakfeladatot terheli. A további létszámot munkaügyi támogatással, közfoglalkoztatás keretében oldjuk meg.

A mezőgazdasági munkák mellett gyakran végeznek javítási, karbantartási, közterület-ellátási jellegű munkákat, amelyek közvetlenül nem kapcsolódnak a mezőgazdasághoz.

2009.01.01-től 2009.08.31-ig munkabérre 1.963.288.- fordítottunk.

Ellenőrzésre hivatott a Képviselő-testület, pénzügyi ellenőrző önkormányzati vagyonkezelő bizottság, többcélú társulás belső ellenőrei, könyvvizsgáló, valamint a felettes állami szervek. A képviselők részére bármikor lehetőség van a gazdálkodás betekintésébe.

II. Mezőgazdasági növénytermesztés elemzése:

Déaványa Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala saját tulajdonú termőterületen gazdálkodik, melynek művelési ág megosztása szerint:

- **szántó: 349,50 ha**
- **gyep (legelő): 79,42 ha**

Összesen: 428,92 ha

Az előző évhez képest csökkent 4,0ha gyepterülettel (Kígyósi területen repülőtér miatt kivonva)

A többi saját tulajdonú földterületek művelése haszonbérbeadással valósul meg.

A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlege társfinanszírozásban megvalósuló Agrár – Környezetgazdálkodási (AKG), Kedvezőtlen Adottságú Területek (KAT), és az Egységes Területalapú Támogatási (TER. TÁM.) programokban veszünk részt.

Az előzőekben említett AKG és KAT célprogramok elnyert pályázati támogatás 5 éves időtartamra szólt 2004. szept. 01. – 2009. aug. 31-ig, melynek szigorú termesztési kritériumai voltak, amely kihatással bírt a termésátlagok alakulására a vetésszerkezet összeállítására.

A TER. TÁM. a mezőgazdasági termelőnek „alanyi jogon” jár.

Természetesen itt „csak” a helyes gazdálkodási gyakorlat (HGGY) és a helyes mezőgazdasági és környezeti állapot (HMKÁ) betakarítása kötelező.

Általunk használt szántó több mint 90%-a a területek a település déli részén (Varsányhát) helyezkednek el, melyből 95,37 ha régi rizstelepi „örökség”.

A többi terület a Kígyósi-gyep és mellette, a régi szeméttelap környékén (Borszegi út mellett), valamint a Kisújszállási út mellett (Kántor-tanya) a Papp tanya előtt található.

A három jogcímű támogatásra időben elektronikus úton nyújtottunk be kérelmet. Az új AKG-s pályázatunk is határidőben elektronikus úton benyújtásra került, itt terület csökkenéssel kellett számolnunk mivel az úgynevezett rizstelep és a kacsausztatónak nevezett földterületeink nem esnek bele a magas természeti értékű területek kategóriájába, ezért

80,54ha szántóterülettel nem tudunk a szántóföldi növénytermesztés tüzok élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogramra pályázni, csak az integrált szántóföldi növénytermesztési célprogramra. Ez azt jelenti, hogy az eredeti 303-310 euro-s hektáronkénti támogatás helyett felét kapnánk ezekre a területekre.

A 2008 – 2009 gazdálkodási évben területeink nagysága:

Területalapú támogatásra	428,92 ha
KAT támogatásra	189,99 ha
AKG támogatásra	428,92 ha

2009. évben egységes területalapú támogatásra (SAPS) **13.596.664.-Ft**-ot utaltak, kiegészítő támogatásként **2.204.726.-Ft**-ot (történelmi bázis alapú támogatás).

Mindösszesen **15.801.390.- Ft**-ot.

KAT (Kedvezőtlen Adottságú Területek) támogatásként **3.237.804.-Ft** érkezett.

AKG (Agrár-környezetgazdálkodás) jogcímen **24.682.144.-Ft** jelent meg a számlánkon.

VPOP (Vám- és Pénzügyórség Országos Parancsnoksága) gázolaj jövedéki adók visszaigénylése tárgyában **1.351.000.-Ft**-ot realizálhattunk.

2009. évben a támogatás 01.01.-10.09. (Naptári év)

15.801.390.- (TER. TÁM)

3.237.804.- (KAT)

24.682.144.- (AKG)

1.351.000.- (VPOP)

Összesen: 43.721.338.-

Az MVH felé jogosulatlanul igénybe vett támogatás miatt 45.217.-Ft-ot kellett visszafizetni, így mindösszesen: **43.676.121.-Ft** az idei támogatási bevétel.

Amint már említettem a legnagyobb támogatási bevételt (AKG kb. 24.000.000.-Ft-ot), nem valószínű, hogy megkapjuk az idén. Reális esély van viszont a terület alapú támogatás Uniósi részének a kifizetésére, amely körülbelül 13.600.000.-Ft-ot jelent.

Dévaványa átlagában a megemelkedett árak miatt egy hektár művelési költsége igen változó, de túlzás nélkül állíthatjuk nem nagy erőfeszítés kell, hogy 120- 150 ezer Ft/ha bekerülési költséggel számoljunk.

Nagy befolyásoló tényező az időjárás, melynek szélsőségességére igaz az idei év is, csapadékhiány, szárazság, bőséges záporok mind jelen vannak.

Nagy tényező a föld minősége is, hiszen a varsányhádi, rizstelepi földjeink „ragaszkodnak” a föld művelőjéhez.

Ezek az úgynevezett „perctalajokat” „névnapjukon” kell megművelni.

A mi eszközellátottságunk kisebb területekre volt alkalmas, ezért a szolgáltatás igénybe vétele lecsökken, ami pozitív hatással lesz a kiadás csökkentésére is.

Növényenként:

Pillangós virágú növények termesztése: (lucerna, újtelepítésű lucerna, alexandriai here, szója) Össz területük 164,43ha, melynek előirányzat kiadása **9.316.000.-Ft**, melynek teljesített kiadása **7.357.600.-Ft**. A 42ha nagyságú lucernából nettó 3200kg vetőmag keletkezett (ennek értéke 1.280.000.-Ft). Szója esetében 805.000.-Ft-al számolhatunk (7000Ft/q). Ezek októberben keletkezett készlet mennyiségek. Itt is látszik, hogy az AKG-s kritériumok miatt csökken az effektív növénytermesztési bevétel a támogatási oldala viszont nő.

Gyep: A gyep művelési ágban 79,42ha szerepel. Pénzforgalmi szemléletben nem jelenik meg kiadás. Természetesen bevételi oldalon a támogatási összegek megjelennek.

Vetett ugar: Az ugaroltatott területek nagysága 185,07ha előirányzat kiadása 6.197.500.-Ft teljesített kiadása 6.868.800.-Ft. A pillangós virágú növényekhez hasonlóan itt is a megfelelés volt a cél (kétféle fűmagkeverék + pillangós vetőmag együttese alkotja a vetett ugart). Értelemszerűen a vetett ugarból nem realizálható bevétel, csak a támogatások.

Őszi búza: (2008. évi) értékesítésből 10.452.948.- bevételünk lett az év elején (Kiadása 402.902.- rakodás , tárolás)

Az elmúlt években több képzésen, szakmai konferenciákon vettem részt. Élő szerződésünk van agrár-kárenyhítés terén. Szaktanácsadási szerződést megkötöttük az agrárkamarával, melynek 80%-a visszaigényelhető. Ezek az alkalmazások nem kötelezőek, de a támogatások elbírálását kedvezően érintheti.

Előző beszámolómkor említést tettem arról, hogy a 2009. év bevétel szempontjából „szegényes” lesz, hisz a program utolsó évében pillangós növények termesztése és ugaroltatás kell, hogy történjen és ez meg is történt, így megfelelő a növények termesztésének százalékos felosztási kritériumának.

Nagyon röviden, mindenki számára érthetően próbáltam bemutatni a tevékenységet s még ez sem teljes, hiszen a napokban fejeződnek be a mezőgazdasági műveletek, ennek lesznek 2009-ben kihatásai, ez már 2009 – 2010 gazdasági év, de jóval az előirányzat kiadási összeg alatt maradunk. Az idén 110ha őszi búza, 210ha lucerna, 30ha tavaszi növény a vetésterv. Ennek ellenére napra készek kell, hogy legyünk, kell hogy fejlődjünk s igyekszünk lépést tartani, megelőzni a változtatásokat, ezért is örülök annak, hogy géptámogatási pályázatunkon elnyert eszközökkel hatékonyan hozzá tudunk járulni az Önkormányzat mezőgazdasági tevékenységének mind minőségi, mind szakmai, mind anyagi eredményességéhez. Most is igaz, hogy előre megtervezni a mezőgazdaság pontos bevételét, kiadását lehetetlen. Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, előterjesztésemet vitassa meg, elfogadásában értsen egyet.

Dévványa, 2009. október 09.

Földi Imre
Szociális földmunkát és
közmunkákat szervező
programirányító